



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **R. K.**, zastoupeného JUDr. Václavem Hodanem, advokátem se sídlem Wenzigova 5, Praha 2, proti žalovanému: **Nejvyšší státní zastupitelství**, se sídlem Jezuitská 4, Brno, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 5. 2011, č. j. 31 A 108/2010 - 55,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 11. 5. 2011, č. j. 31 A 108/2010 - 55,
se ruší a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Předmět řízení

[1] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) písemně požádal Vrchní státní zastupitelství v Praze o poskytnutí informací – zpřístupnění spisového přehledu z dozorového spisu značky 7 VZV 25/2008, vedeného ve stěžovatelově trestní věci, a o sdělení informací o veškerých případech, kdy Vrchní státní zastupitelství v Praze poskytlo informace z tohoto spisu osobám odlišným od svých zaměstnanců. Vrchní státní zastupitelství v Praze vydalo dne 17. 8. 2010 rozhodnutí, č. j. SIN 4/2010 - 55, kterým žádost stěžovatele o poskytnutí informací odmítlo podle § 15 odst. 1 ve spojení s § 11 odst. 1 písm. a) odst. 3 a 6 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“). Následně vydalo Nejvyšší státní zastupitelství (dále jen „žalovaný“) dne 4. 10. 2010 rozhodnutí, č. j. 1 SIN 102/2010, kterým bylo odvolání stěžovatele proti tomuto rozhodnutí Vrchního státního zastupitelství v Praze zamítnuto podle § 16 odst. 3 a § 20 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.

[2] Krajský soud v Brně žalobu stěžovatele proti rozhodnutí žalovaného odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), z důvodu nesplnění jiné podmínky v řízení v podobě neexistence rozhodnutí vydaného správním orgánem ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., a vzhledem k neodstranitelnosti tohoto nedostatku. Krajský soud dospěl k závěru, že postupy státního zastupitelství týkající se konkrétního trestního řízení nepodléhají přezkumné pravomoci správních soudů, ale podléhají institutům trestního řádu; konkrétně nahlížení do spisů je upraveno v ustanovení § 65 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, ve znění pozdějších předpisů (trestní řád). Podle názoru krajského soudu zde totiž státní zastupitelství nevystupuje jako správní orgán ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., ale jako nezávislý a nestranný státní orgán.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Stěžovatel se v kasační stížnosti dovolává důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d), resp. e) s. ř. s., přičemž uvádí, že se domáhá zrušení napadeného usnesení krajského soudu pro nezákonnost.

[4] V první řadě má stěžovatel za to, že odmítnutím jeho žalobního návrhu došlo k odepření spravedlnosti; napadené usnesení krajského soudu je totiž v přímém rozporu s ustanovením čl. 2 odst. 2, resp. čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

[5] V případě aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím je v každém konkrétním případě nutno zjišťovat a rozlišovat, jaké je klíčové cílové směřování žádosti o informace, což v tomto případě krajský soud neučinil. Žádost stěžovatele směřuje k občanské kontrole zákonnosti činnosti dozorujícího státního zastupitelství v případě, kdy k okamžiku podání žádosti o informace již bylo trestní řízení pravomocně skončeno.

[6] Stěžovatel měl v předmětném trestním řízení procesní postavení; to však není z hlediska věcné příslušnosti správního soudu k žalobnímu návrhu stěžovatele skutečnost rozhodná. Stěžovatel totiž poptává informace, které nejsou – v důsledku systémového postupu uplatňovaného státními zastupitelstvími – v trestním spise, do něhož mají jinak přístup osoby vyjmenované v § 65 trestního řádu, vůbec obsaženy. S ohledem na smysl a účel zákona o svobodném přístupu k informacím a s ohledem na charakter stěžovatelem požadovaných informací nemůže být skutečnost, že stěžovatel poptával informace vztahující se ke konkrétní trestní věci, která se týkala jeho osoby, relevantním důvodem pro přijetí závěru, že předmětná rozhodnutí státních zastupitelství jsou vyloučena ze soudního přezkumu ve správním soudnictví z důvodu, že se nejedná o akty správních orgánů. Z dikce ustanovení § 65 trestního řádu, zmiňovaného krajským soudem, je přitom patrné, že k okamžiku podání žádosti již stěžovatel bezezbytku nesplňoval podmínky pro to, aby mu bylo přiznáno právo nahlížet do trestního spisu; do dozorového spisu, vedeného státním zastupitelstvím, by mu však na základě tohoto ustanovení stejně nebyl umožněn přístup.

[7] Státní zastupitelství v obou stupních o žádosti rozhodovalo v postavení správního orgánu, způsobem předvídaným zákonem o svobodném přístupu k informacím. Obě správní rozhodnutí (č. j. 1 SIN 102/2010 a č. j. 1 SIN 4/2010 - 55) jsou podle stěžovatele nepochybně jednostrannými správními úkony, které v konkrétním případě řeší právní poměry určitého adresáta a současně zakládají práva stěžovatele. Předmětná rozhodnutí

byla vydána orgánem moci výkonné v oblasti veřejné správy, nelze tedy podle stěžovatele vůbec hovořit o existenci překážky soudního přezkumu ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Nepochybně jde o individuální správní akty správních orgánů (nikoli orgánů činných v trestním řízení), jež jsou výrazem vrchnostenské správy v oblasti práva správního, nikoli práva trestního. S ohledem na zásadu dispoziční přitom není na orgánech veřejné moci určovat, jakými procesními prostředky je povinen uskutečnit svůj úmysl získat konkrétní informace z působnosti povinného subjektu.

[8] Za irelevantní považuje stěžovatel odkazy krajského soudu na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2005, č. j. 6 As 58/2004 - 45, publ. pod č. 1407/2007 Sb. NSS, a ze dne 19. 6. 2009, č. j. 8 Ans 2/2009 - 38, neboť v těchto případech se soud nezabýval přezkumem rozhodnutí vydaného státním zastupitelstvím v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím.

III. Vyjádření žalovaného

[9] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti nejprve uvádí, že napadené usnesení krajského soudu není nesrozumitelné, netrpí nedostatkem důvodů a z postupu soudu není zřejmá ani jiná vada řízení; důvod kasační stížnosti vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy úspěšně uplatnit nelze.

[10] Žalovaný nesdílí názor stěžovatele, že odmítnutí žaloby je *denegatio iustitiae*. Ustanovení čl. 2 odst. 2 Listiny, stejně jako čl. 2 odst. 3 Ústavy ČR, vyjadřuje podrobení státní moci zákonu. Tento princip se v činnosti státních orgánů (včetně soudů) projevuje tak, že jejich pravomoc je vymezena příslušnými zákony, přičemž státní orgány při uplatňování státní moci nesmějí takto vymezený zákonný rámec své pravomoci překračovat. Ustanovení čl. 36 odst. 1 Listiny pak spojuje možnost domáhat se práva u nezávislého a nestranného soudu stanoveným postupem, tedy na základě příslušného procesního předpisu. Pokud věc nepatří do pravomoci správního soudu, nezbylo, než žalobu odmítnout.

[11] Pokud stěžovatel nejprve zdůrazňuje potřebu v každém konkrétním případě zjišťovat a rozlišovat, jaké je klíčové cílové směřování žádosti o informace, tento názor pak v další části kasační stížnosti fakticky opouští, když postavení žalovaného jako správního orgánu dovozuje toliko z postupu, jímž žalovaný vyřídil jeho žádost o informace. S předmětem žádosti ani s procesními prostředky zvolenými stěžovatelem však žalovanému nepříslušelo disponovat.

[12] Nad rámec rozhodnutí krajského soudu žalovaný konstatuje, že žádost směřovala k získání kopií písemností z dozorového spisu státního zástupce, a to v rozsahu odpovídajícímu nahlížení do spisu. Podle žalovaného není podstatné, že trestní řízení je již skončeno, neboť tato skutečnost není na překážku využití práv podle § 65 trestního řádu.

[13] Žalovaný se k obsahu trestních spisů a dozorových spisů dostatečně vyjádřil v odůvodnění svého rozhodnutí i ve svém vyjádření k žalobě. Nadto již jen poukazuje na usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 7. 2005, sp. zn. I. ÚS 54/05, z něhož je patrné, že vnitřní pomůcky a pracovní materiály orgánů činných v trestním řízení (v daném případě jimi byly interní podklady sloužící státnímu zástupci k usměrňování postupu ve vyšetřování) se nezakládají do trestního spisu a nevztahuje se na ně právo nahlédnout do spisu podle § 65 odst. 1 trestního řádu. Nejde totiž o důkazy, které by byly či mohly být

součástí spisu, na jehož základě bude ve věci rozhodnuto. Dozorový spis je pracovní pomůckou státního zástupce; vše, co má význam z hlediska kontroly zákonnosti postupu orgánů činných v trestním řízení v konkrétní věci, je soustředěno v trestním spisu.

[14] Obecně je možné podle žalovaného konstatovat, že nevztahuje-li se na zpřístupnění těchto písemností ani právo osob uvedených v ustanovení § 65 trestního řádu, nelze opodstatnit povinnost orgánu činného v trestním řízení zpřístupňovat podle zákona o svobodném přístupu k informacím tyto písemnosti osobám nespádajícím pod ustanovení § 65 trestního řádu.

[15] Žalovaný proto z uvedených důvodů navrhuje, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

IV. Argumentace Nejvyššího správního soudu

[16] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Brně v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody v kasační stížnosti uvedenými, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[17] Brojí-li stěžovatel kasační stížností proti usnesení krajského soudu, kterým byla jeho žaloba odmítnuta, přichází z povahy věci zpravidla v úvahu jen kasační důvod vymezený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., tj. nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu; z tohoto hlediska tedy Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení.

[18] Krajský soud se k žalobě stěžovatele odmítl meritorně zabývat napadeným rozhodnutím žalovaného z důvodu, že žalovaný nerozhodoval jako správní orgán ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. S tímto postupem se Nejvyšší správní soud nemohl ztotožnit, a to z následujících důvodů.

[19] Podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy.

[20] Z hlediska dělby státní moci spadá státní zastupitelství do moci výkonné (viz čl. 80 Ústavy ČR), což se odráží do jeho postavení a působnosti vymezené zákonem č. 283/1993 Sb., o státním zastupitelství, ve znění pozdějších předpisů. Státní zastupitelství je zřízeno jako soustava úřadů státu, jež jsou určeny k zastupování státu při ochraně veřejného zájmu ve věcech svěřených zákonem do působnosti státního zastupitelství. Stěžejním úkolem státního zastupitelství, výslovně stanoveném i v čl. 80 odst. 1 Ústavy, je zastupování státu veřejnou žalobou v trestním řízení. Z ústavního zakotvení státního zastupitelství lze dovozovat, že se nejedná o „správní úřad“ ve smyslu čl. 79 Ústavy, nýbrž že jde o specifický státní orgán moci výkonné, který je ve specifickém vztahu podřízenosti k ministerstvu spravedlnosti (k tomu viz nálezy Ústavního soudu ze dne 23. 3. 2004, I. ÚS 573/02, N 41/32 SbNU 397, a zejména nálezy ze dne 28. 6. 2011, Pl. ÚS 17/10, č. 232/2011 Sb., vše dostupné na <http://nalus.usoud.cz>).

[21] Vymezené postavení státního zastupitelství nicméně nevylučuje, aby byl tento státní orgán povinným subjektem ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož jsou státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti. Jakkoliv totiž v převažující části činnost státního zastupitelství nespadá do oblasti výkonu veřejné správy, jedná se o státní orgán, na nějž se bezpochyby minimálně v rozsahu výkonu „správní agendy“ vztahuje režim zákona o svobodném přístupu k informacím. V tomto ohledu lze poukázat např. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 4. 2011, č. j. 2 Ans 8/2010 - 68, podle něhož je ve stejném rozsahu povinným subjektem prezident republiky, či na rozsudek tohoto soudu ze dne 19. 2. 2008, č. j. 2 As 58/2007 - 52, publ. pod č. 1586/2008 Sb. NSS, který toto postavení přiznal veřejnému ochránci práv (veškerá rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na <http://www.nssoud.cz>).

[22] Lze ostatně poukázat i na samotný zákon o státním zastupitelství, podle jehož ustanovení § 13e odst. 1 písm. f) nejvyšší státní zástupce vykonává správu Nejvyššího státního zastupitelství tím, že zajišťuje poskytování informací Nejvyšším státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu, resp. podle jehož ustanovení § 13f odst. 1 písm. f) vrchní státní zástupce vykonává správu vrchního státního zastupitelství tím, že zajišťuje poskytování informací vrchním státním zastupitelstvím podle zvláštního právního předpisu. Pro krajské státní zastupitelství a okresní státní zastupitelství pak platí stejná povinnost [§ 13g odst. 1 písm. k) a § 13h odst. 1 písm. f) zákona o státním zastupitelství]. Všechny organizační stupně státního zastupitelství tedy vykonávají část své působnosti v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím.

[23] Ve vztahu k poskytování informací ze strany státního zastupitelství pak již Nejvyšší správní soud (byť ve skutkově odlišné věci) uvedl, že rozhodování správních soudů nelze ve vztahu ke státnímu zastupitelství, např. v návaznosti na práva a povinnosti vyplývající ze zákona o svobodném přístupu k informacím, vyloučit, byť v obecné rovině se bude s ohledem na vymezení pravomocí státního zastupitelství podle zákona o státním zastupitelství jednat o výjimečné případy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2009, č. j. 8 Ans 2/2009 - 38). V jednom ze starších rozsudků, na který poukázal i krajský soud ve svém odůvodnění, Nejvyšší správní soud sice poměrně striktně uvedl, že „*zákon tedy vůbec nepředpokládá, že by státní zastupitelství jakkoliv rozhodovalo podle předpisů ve správním řízení, tedy v žádném případě není založena pravomoc ve správním řízení rozhodovat o právech a povinnostech. (...) Přestože státní zastupitelství je v Ústavě zařazeno k moci výkonné, nejedná se o vykonavatele veřejné správy ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. (...)*“ (viz rozsudek ze dne 27. 10. 2005, č. j. 6 As 58/2004 - 45), nicméně v daném případě se skutkově jednalo o žalobu proti usnesení státního zástupce, resp. usnesení policejního orgánu, kterým bylo podle § 159 odst. 1 trestního řádu, v relevantním znění, odloženo trestní oznámení žalobce. Nejvyšší správní soud tedy v případě rozhodovaném uvedeným rozsudkem nemusel brát v potaz povinnost poskytování informací v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím ze strany státního zastupitelství, a proto uvedené rozhodnutí nezakládá důvod pro postup nyní rozhodujícího senátu podle § 17 odst. 1 s. ř. s.

[24] V daném případě stěžovatel požadoval poskytnutí informací z dozorového spisu, vedeného ve stěžovatelově trestní věci Vrchním státním zastupitelstvím v Praze. Krajský soud ve svém rozsudku poukázal na to, že nahlížení do trestních spisů upravuje ustanovení

§ 65 trestního řádu. Nejvyšší správní soud již dříve vyložil, že nahlížení do trestního spisu podle uvedeného ustanovení trestního řádu splňuje požadavek komplexnosti úpravy, a proto se v této části jedná o zvláštní právní úpravu ve smyslu ustanovení § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, což znamená, že pro případy nahlížení do spisů se tento zákon nepoužije (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 - 104, publ. Pod č. 2241/2011 Sb. NSS). Obdobně se postupuje např. při poskytování informací formou nahlížení do správního spisu, kdy se použije komplexní úprava institutu nahlížení do spisu podle § 38 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, čímž je vyloučena aplikace zákona o svobodném přístupu k informacím (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 As 38/2007 - 78). V nyní posuzovaném případě se však jedná o poněkud jinou situaci z důvodu, že nahlížení do dozorového spisu státního zástupce nelze podřadit pod uvedenou komplexní úpravu nahlížení do spisů.

[25] Podrobnosti vedení dozorového spisu upravuje pokyn obecné povahy nejvyššího státního zástupce ze dne 25. 10. 2004, č. 7/2004, jímž se vydává kancelářský řád státního zastupitelství, v platném znění (dále též „kancelářský řád státního zastupitelství“). Dozorový spis slouží k dokumentaci dozoru nad trestním stíháním a účasti státního zástupce v prvním stupni trestního řízení, poskytuje přehled o průběhu trestního stíhání od nápadu věci až po její skončení. Dozorový spis obsahuje kromě rozhodnutí a opatření státního zástupce a dalších písemností dokumentujících výkon jeho dozoru, též stejnopisy nebo kopie protokolů o výsledku obviněného a nejdůležitějších svědků, klíčových znaleckých posudků, protokolů o hlavním líčení (jsou-li v řízení před soudem vyhotovovány) a soudních rozhodnutí (viz ustanovení § 140 odst. 1 a 2 kancelářského řádu státního zastupitelství). Dozorový spis se vede paralelně s trestním spisem, nicméně, jak bylo zmíněno již výše, nevztahuje se na něj režim nahlížení do spisu ve smyslu ustanovení § 65 trestního řádu. Jak potvrzují i komentáře k trestnímu řádu, pod „spisy“ ve smyslu ustanovení § 65 trestního řádu nelze podřazovat tzv. dozorové spisy státního zástupce a proto se na ně nevztahuje právo nahlížet do spisů (viz Šámal, P. a kol. *Trestní řád. Komentář*. I. Díl. 6. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2008, s. 442).

[26] Na tomto podkladě se Nejvyšší správní soud zabýval otázkou, zda je možné na poskytování informací z dozorového spisu státního zástupce aplikovat zákon o svobodném přístupu k informacím, pokud ve vztahu k dozorovému spisu neexistuje komplexní právní úprava nahlížení do tohoto druhu spisu, resp. přesněji řečeno, v rámci trestního řízení neexistuje nástroj, který by nahlížení do dozorového spisu státního zástupce umožňoval.

[27] Je nepochybné, že při vedení dozorového spisu státní zástupce vystupuje v pozici orgánu činného v trestním řízení, nikoliv v pozici orgánu veřejné správy, jak patrně chtěl zdůraznit krajský soud v napadeném usnesení, když uvedl, že „*postupy státního zastupitelství týkající se trestního řízení nepodléhají přezkumné pravomoci správních soudů, ale podléhají institutům upravených trestním řádem*“. Soudy ve správním soudnictví rozhodně nejsou oprávněny ingerovat do postupů státního zástupce či jiného orgánu činného v trestním řízení, potažmo rozhodovat o zákonnosti či správnosti těchto postupů. Poskytování informací vztahujících se k působnosti státního zástupce jakožto státního orgánu moci výkonné však rozhodně nelze označit za postup v trestním řízení, jehož účelem je náležité zjištění trestných činů a spravedlivé potrestání jejich pachatelů (§ 1 odst. 1 trestního řádu), přestože se požadované informace postupů orgánů činných v trestním řízení dotýkají. Je však třeba zároveň zdůraznit, že poskytováním informací, jež se týkají trestního řízení,

nesmí být účel trestního řízení ohrožen, proti čemuž právní úprava povinným subjektům (tedy i žalovanému) poskytuje příslušné právní nástroje. Tyto nástroje jsou obsaženy jak v samotném trestním řádu (viz § 8a a násl.) tak v zákoně o svobodném přístupu k informacím (viz níže), přičemž platí, že poskytování informací v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím nesmí obcházet omezení vyplývající z podstaty samotného trestního řízení (k tomu viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 - 104, publ. pod č. 2241/2011 Sb. NSS).

[28] Pokud je požadována informace ze spisů týkajících se trestního řízení, je nutno poukázat na ustanovení § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím, které bylo do tohoto zákona včleněno novelou č. 274/2008 Sb., s účinností od 1. 1. 2009: *Povinný subjekt neposkytne informaci o činnosti orgánů činných v trestním řízení, včetně informací ze spisů, a to i spisů, v nichž nebylo zahájeno trestní řízení, dokumentů, materiálů a zpráv o postupu při prověřování oznámení, které vznikly činností těchto orgánů při ochraně bezpečnosti osob, majetku a veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti a při plnění úkolů podle trestního řádu, pokud by se tím ohrozila práva třetích osob anebo schopnost orgánů činných v trestním řízení předcházet trestné činnosti, vyhledávat nebo odhalovat trestnou činnost nebo stíhat trestné činy nebo zajišťovat bezpečnost České republiky. Ustanovení jiných zákonů o poskytování informací tím nejsou dotčena.* Tímto ustanovením svým způsobem došlo k doplnění výluky z informační povinnosti v ustanovení § 11 odst. 4 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím, podle něhož povinné subjekty neposkytnou informace o probíhajícím trestním řízení (k této problematice podrobně viz již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 12. 2010, č. j. 1 As 44/2010 - 103, publ. pod č. 2241/2011 Sb. NSS).

[29] Ustanovení § 11 odst. 6 zákona o svobodném přístupu k informacím dokládá, že zákonodárce předpokládal rozhodování povinných subjektů též o žádostech požadujících poskytnutí informací ze spisů týkajících se trestního řízení; nejedná-li se ovšem o výluky ve smyslu § 65 trestního řádu. Jak bylo rozvedeno výše, v případě poskytování informací z dozorového spisu státního zástupce nelze tuto výluky uplatnit. Žádost o informace z dozorového spisu je tak nutné vyřídit v režimu zákona o svobodném přístupu k informacím, s tím, že povinný subjekt musí zvážit, zda a v jakém rozsahu se uplatní příslušná zákonná omezení práva na poskytnutí informace. Soudu pak přísluší posouzení zákonnosti uplatnění tohoto omezení.

[30] Tento závěr není v rozporu s názorem, který zdejší soud vyslovil ve svém dřívějším rozsudku ze dne 17. 2. 2011, č. j. 1 As 105/2010 - 73, v němž mj. navázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 26. 7. 2005, sp. zn. I. ÚS 54/05, totiž že „pokud obviněný (či jiné osoby vyjmenované v § 65 odst. 1 trestního řádu) nemá právo seznámit se s pokyny státního zástupce udělenými policejnímu orgánu, tím spíše nemají právo na jejich zpřístupnění ani ostatní osoby“. Jak bylo vymezeno výše, dozorový spis obsahuje množství různých informací - vedle informací o průběhu konkrétního trestního řízení zahrnuje rovněž např. rozhodnutí a opatření státního zástupce a další písemnosti, které prokazují výkon jeho dozoru. Lze tedy předpokládat, že na poskytnutí informací z dozorového spisu bude nutné uplatnit různá omezení plynoucí ze zákona o svobodném přístupu k informacím (ve vazbě na zachování účelu trestního řízení). Jak lze konkrétně dovozovat z naposled citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu, pokud by požadovanou informací z dozorového spisu byly pokyny státního zástupce udělené policejnímu orgánu, došlo by k uplatnění výluky podle ustanovení § 11 odst. 1 písm. a) zákona o svobodném přístupu k informacím

(Povinný subjekt může omezit poskytnutí informace, pokud se vztahuje výlučně k vnitřním pokynům a personálním předpisům povinného subjektu). Nelze dokonce ani vyloučit, že by se na informaci požadovanou z dozorového spisu vztahovalo více zákonných omezení zároveň.

[31] Přestože tedy při vedení dozorového spisu státní zástupce vystupuje v pozici orgánu činného v trestním řízení, platná právní úprava nevylučuje, naopak evidentně počítá s tím, že rozhodování o žádosti požadující poskytnutí informací z dozorového spisu státního zástupce spadá do režimu zákona o svobodném přístupu k informacím. V tomto smyslu je nutné nahlížet na rozhodnutí žalovaného jako na rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy spadající do pravomoci soudů rozhodujících ve správním soudnictví.

V. Shrnutí a náklady řízení

[32] Krajský soud dospěl v této věci k nesprávnému závěru, pokud žalobu stěžovatele odmítl a vyloučil tak ze soudního přezkumu rozhodnutí o žádosti o poskytnutí informací z dozorového spisu státního zástupce.

[33] Nejvyšší správní soud konstatuje, že došlo k naplnění kasačního důvodu vymezeného v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., a proto napadené usnesení městského soudu podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V něm je krajský soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.); musí tedy přistoupit k věcnému přezkumu žalobou napadeného rozhodnutí.

[34] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. října 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu